

Če ostaneš ob nedeljah brez pridige:

prečitaj vsaj evangelij in kratko razlago. Imamo še knjižico, ki jo je spisal č. g. dr. Matija Slavič, sedaj rektor ljubljanske univerze: »Nedeljski in prazniški evangeliji z razlago in opominom«. — Knjižica stane le 2 Din (s poštnino 3 D) in se naroča v

Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

v območju veletoka Amaconas naletimo na pragozd, ki je prepleten z ovijalkami, posut z bodečimi palmami, poln malaričnih močvar ter rek, po katerih se podijo krokodili ter vodne kače. Tamkaj je prava domovina še danes divjih Indijancev, ki niso prišli v dotiko z evropsko kulturo. Brazilijanske divje Indijance cenijo na 20—30.000. Pretežna večina živi v majhnih plemenih, ki se kretajo po pragozdu iz kraja v kraj kot lovci ter ribiči ter se ogibljejo vsakega srečanja z belokožcem. O načinu življenja teh divjakov je znano bore malo.

»Blagoslov« civilizacije.

Brazilijanska vlada si prizadeva, da bi spreobrnila divja indijanska plemena h kulturi. Med kulturonošci stoji v ospredju general Rondon. Njemu je kot doslej edinemu belokožcu uspelo, da ni samo stopil v dotiko z divjaki, ampak jih je celo nekaj stalno naselil. Stalna naselitev je pokazala na Indijancih usodepolne posledice, ker so dostopni za evropske bolezni: črne kože ter difterijo ali davico. Tudi jetika jih zelo pobira radi brezmejnega uživanja alkohola. Na drugi strani se pa zopet na divjino ter na popolno prostost navajeni divjaki ne morejo oprijeti novega načina življenja, katerega tirja stalno naseljenje. Vlada jim daje na razpolago življenjske potrebščine ter stano-

vanja, kar povzroča brezmejno lenobo ter brezbržnost.

Glave kot obeski.

Od divjih Indijancev so nekatera plemena znana, da so udana ljudstvu. Kot lovci na človeške glave uživajo žalosten sloves Indijanci plemena Mundio ob izviru reke Amaconas. Pri njih obstoja še strašna razvada, da na čuden način pripravijo glave ubitih sovražnikov in jih nosijo kot okraske okrog vratu. Iz glav potegnejo kosti, glava se skrči na velikost jabolke, a vendar ostane izraz obraza neizpremenjen. Po mestih Brazilije je lahko kupiti te grozne divjakom iztrgane svetinje. Prosluli ljudožrci so Burgi na jugu Brazilije, a so jih danes po večini že iztrebili. Samo mali del teh divjakov živi na omenjenem prostoru ali rezervaciji, katere ne sme prestopiti nobeden belokožec.

Tetovirane deklice.

Tetoviranje je pri brazilijanskih Indijancih splošno v navadi. Telesa moških ter žensk so kar posuta z umetniško izpeljanimi risbami, ki so pri vsakem plemenu drugačne. Tetoviranje je opravilo starih žensk. Poslužujejo se strupenih rastlinskih sokov, katerih pa nikomur ne izdajo. Stara indijanska

postava zabičava, da se ne sme omožiti nobena deklica, dokler ni tetovirana.

Dasiravno so divji Indijanci na kolikor mogoče nizki kulturni stopnji, vendar se lahko ponašajo z raznimi ročnimi spretnostmi. Občudovanje zaslužijo njihovi izdelki iz ila in tkanine, katere izgotavljajo iz drevesne kože, da zglejajo kakor naše sukno. Iz ptičjega perja izdelujejo umetniške odeje in lepoticija za glavo. Posebno zanimivo je njihovo orožje. Poslužujejo se mojstrsko loka ter puščice. Streljajo največje ribe pod vodo in zadenejo v letu najmanjšo ptico. Iz posebnih cevi izpuhavajo zastrupljene puščice. Najti je pri njih tudi godala. Najljubši instrument je divjemu Indijancu flauta, na katero piska skozi nos. Kadar plešejo, udarjajo godci na bambusov les.

Šteti dnevi.

Dnevi teh priprostih ter na vsak način življenja zmognih brazilijanskih Indijancev so šteti. Radi neprestano prodirajoče civilizacije se umikajo vedno globlje v pragozdove, a ne bo jim prizanešeno. Ni daleč več čas, ko bo mogoče videti zadnje divje Indijance iz Brazilije samo še po muzejih. Tudi južno-ameriške Indijance bo doletela v najkrajšem času žalostna usoda njihovih severnih bratov.

Dravograd. V nedeljo dne 3. junija, se je pod 1522 m visokem Košenjaku v prijazni vasi Sv. Lovrenc poročil z gđ. Maro Fleisovo tuk. upravitelj pošte g. Kert Joško. Kot pričča sta bila upravnika gozdne uprave g. Ot. Verdnik in g. šolski upravitelj Fleis Fric, nevestin brat. Poleg teh je bilo pri poroki več uglednih oseb našega trga in tudi iz inozemstva. G. župnik je imel v cerkvi ganljiv govor. Mlademu paru iskreno čestitamo in želimo, da bi ostal v našem kraju srečen in zadovoljen!

Kotlje. Dne 8. t. m. opoldne je pogorelo gospodarsko poslopje Jakoba Merkač, po domače Matevža v Kotljah. Zažgali so menda otroci. Ogenj se je širil s tako naglico, da je bilo komaj mogoče rešiti živino, zgoreli pa so vsi stroji in razno gospodarsko orodje. Hvala gre domačemu gasilskemu društvu, da je bilo tako hitro s svojo brizgalno na licu požara in se je tako posrečilo ubraniti v bližini stoječa, s kvaljami krita župnijska poslopja. Ako bi zajel ogenj ta, bi bila v nevarnosti cela vas. Poslopje je bilo še novo in znaša škoda okoli 50.000 Din.

Remšnik. Naša razsežna občina je združena po novem občinskem zakonu s Kaplo in Breznem. Zato je seveda primerno, da pride tudi

obnašanje je kazalo, da bodo piskali krvavo polko šele pri dnevni svetlobi. Kljub dejstvu, da se ni lotil sovražnik nobenih napadalnih priprav, tabora Miklavčanov nista mirovala. V Jeruzalemu so zvonili celo noč, svetili in posamič streljali. V pasti tičeči izpadniki so izginjali vedno bolj za svežimi zakopi, ki so celo v noči obetali, da bodo za Kruce še trd oreh.

Ono noč po tako lepih dveh uspehih s sodi in z zavzetjem sovražnih artilerijskih utrd so bili uverjeni junaški taborniki, da jih čaka drugi dan smrt z družinami vred!

Veržejski strelski stotnik Karol Ropoša je pregledal na konju svojo »vojsko«. Pešce je odposlal naprej na Cezanjevce. Prvemu oddelku je sledil s konjiki, da bi ne prišlo do kakih napadov iz zasede. Iz Cezanjevec jo je ubrala pehota na Žerovince in Cerovec, kjer naj počaka dobro skrita pod poveljstvom Mihajla Juriniča.

Ropoša je sklenil, da bo udaril na Kruce ob jutranjem svitu od Sv. Miklavža. Plahi in presenečeni pesjani bodo skušali uteči proti Cerovcu. Zadeli bodo

na pehoto in ta bo že opravila svoje. Stari vojniki je izdal strogo povelje: »Pobiti vse, izvzemši na videz boljše Kruce, katerim se bodo osvetili z navlečenjem na kole!«

Ropoša in njegove starešine je strašil pri vsej veri v popolno zmago čudno ter nenavadno razsvetljeni Jeruzalemski hrib. Nekateri so bili mnenja, da napadajo Kruci in se brani tabor ob svitu plamenic in grmad. Drugi so trdili, da so pri veržejskem cinanju Madžari na vrhu Jeruzalema, kjer opravljajo s premaganimi poslednji pošel z občnim pokoljem ter požigom. Pri deljenem mnenju je še pristavil stari orjak: »Naj gre za odbijanje napada ali za zmago Krucev, Veržejci bodo učinili svoje. Zmage, krvi, smrti in požigov pijani Kruc bo rajal le par ur!«

Kruci po jeruzalemskih grabah, kotanjah ter gozdčih so bili tolikanj brezskrbni, da so menili, da imajo za svojim hrbtom opravka z lastnimi ojačenji, ko se je zakadila vanje ob prvem svitu veržejske konjice. Šele slovenski bojni klici so prebrihtali dremajočo druhal, da se je zavedla, s kom da je dobila svež opravke in to od čisto nepričakovane strani.

(Dalje sledi.)

votlin v prebivališče za ljudi bi ne bila predraga.

Svojevrsna oporoka.

Prebivalec angleškega mesta Birmingham je naložil po svoji smrti v banko 2 tisoč funtov šterlingov ter določil v oporoki naslednje: Obresti omenjenega kapitala se naj uporabijo za poravnavo računov stalnih gostov one gostilne, v katero je on v življenju najrajše zahajal. Če bi pa ta krčma kedaj propadla, naj se prenese ustanova na sosedno restavracijo. Ako bi uvedli na Angleškem alkoholno prepoved, naj pripadejo obresti Rdečemu križu.

pošta iz Brezna. Od 1. junija je vsa pošta za župni urad, šolo, žandarmerijo in druge naslavljal na Brezno. Radi železnice je pač prav, kajti prej je vsaki avizo romal okoli na Marenberg ter povzročal sitnosti glede ležarine, najbolj pa, če je šla roba na postajo Vuhred-Marenberg, ker iz Remšnika pač malokdo hodi ali vozi na Vuhred. Torej pišite za Remšnik pošta in postaja Brezno. Pošljite nam mnogo kakaznic, zaznamovanih z jurji, kajti denarja rabimo vsak zase, pa tudi za društveni dom in razgledni stolp pri sv. Pankraciju. Kaj več vam pa danes ne povemo. O ja, to še lahko izveste, da letos obhajamo 25letnico Izobraževalnega društva in to dne 1. julija, z bogatim vzporedom. Živeli!

Sv. Barbara pri Mariboru. Po dolgem in mukopolnem trpljenju je v preteklem mesecu umrla Ivana Bezjak, žena našega pismonoša. Pokopali smo jo na kvaterno nedeljo ob obilni množici ljudstva. Bila je skrbna gospodinja in dobra mati svojim otrokom. Naj v miru počiva! — Gradnja ceste Korena—Duplek lepo napreduje; ko bo dogotovljena, se ne bo več reklo, da smo iz blatne Korene doma. — Letina kaže srednje. Ako nas bo ljubi Bog obvaroval toče, homo še vsega imeli, le denarja nam primanjkuje.

Ormož. Na praznik presv. Rešnjega Telesa je bil za blagoslov postavljen na glavnem trgu nov oltar, ki ga je okusno v splošno zadovoljnost napravil in zanj tudi prostovoljne darove nabral mizarški mojster Velmar Jožef. Meščani so radi prispevali, rekoč: »Za kaj takega pa že radi damo!« Oltarni prt je izdelala gđ. Marta Horvat. Naj bo vsem plačnik in jih blagoslovi Tisti, za katerega so delali in žrtvovali. — Iz sklada za brezposelne delajo cesto od Ormoža do Dohrave, tako da bodo Dobravčani zdaj čutili, da spadajo pod ormoško občino, ne pa morda pod Litmerk. Kadar jim bodo napeljali še elektriko, bodo Dobravčani šele enakopravni z Ormožem. — Trgovci Kosec Tomaž zida blizu hotela Rajh na vogalu graščinskega vrta veliko in lepo hišo za trgovino in stanovanje. — Podjetni vinski trgovec Ozmeč Gustav je kupil od Gomzijeve dedičev hišo z vinsko kletjo. — Popravljali bodo občinsko hišo, ki že jako kriči po popravilu. — Mrtvo so našli zjutraj v postelji Uršulo Plavec, pridno in pobožno krščansko ženo. — Nenadno hitro se je poslovila od tega sveta Majerčič Gertruda, mati daleč naokrog znanega zdravnika, ki zdravi po Zeleissovem načinu. Posebno radi prihajajo na zdravljenje v Ormož Hrvatje, pa tudi iz Beograda in iz drugih južnih krajev naše države prihajajo, zlasti poleti.

Veržej. V nedeljo dne 24. junija bo v Marijanišču slovesna proslava presv. Srca Jezusovega. Prisrčno vabljeni vsi častilci božjega Srca od blizu in daleč! Zlasti pa se odzovite njemu posvečene družine iz sosednjih župnij v obilnem številu in salezijansko sotrudištvu! Da se vsi skupno z zavodovo družino poklonimo božjemu Srcu in obnovimo posvetitev svojih družin. Pokažimo ta dan, da v naših srcih in družinah, v naših domovih vlada Srce Jezusovo, našega Kralja. Pred praznikom se bode v Marijanišču vršila slovesna tridnevna.

Loče pri Poljčanah. V Zbelovski gori je bila bila v noči od 2. na 3. junija ukradena debela svinja. Tatovi so posestniku zavezali dvojna vrata in odvedli iz zaklenjenega hleva svinjo. Zavlekli so jo v bližnjo rž, kjer so pustili samo drob.

Sv. Lovrenc pod Prožinom. Zvonovi od cerkve sv. Lovrenca in sv. Janeza so oznanjali

s svojim tužnim glasom žalostno novico, katere je pretresla vso okolico: preminula je še mlada žena in vrla gospodinja Marija Kroflič, rojena Klajnšek, posestnica v Straži. Pokojnica je bila v najlepši dobi svojega življenja, v starosti 32 let. Bila je splošno priljubljena, kar je pričal njen pogreb. Draga Micka, upamo, da ti je Vsemogočni že tisočero poplačal tvoj trud in trpljenje, zato uživaš zdaj nebeško veselje! Bodi ti domača zemljica lahka, žalujočima rodbinama Kroflič in Klajnšek pa izrekamo prisrčno sožalje!

Šmartno ob Paki. Letošnje leto je za nas res leto nesreč. Še ni pozabljen uboj v Gorenjem, nesrečna smrt Klančnika v vodi, še svež je je spomin na samomor v Skornem v preteklem mesecu, ko nas je doletela nova nesreča. Dne 30. maja t. l. je prihrul ob pol štirih popoldne vihar s točo, ki je stolkla velik del župnije: Skorno, Gorenje, Paško vas, del Slatin in Vel. vrha. Ogromno škodo je napravila na polju, kjer je uničila vso ozimno setev, drugi pridelki polja so pa tudi tako poškodovani, da se ne bodo mogli opomoči in dati zadovoljive žetve. Posestniki so hiteli popravljati, kar se da, in obnavljati, kar je možno, že je prišla nova neugoda: dne 5. junija se bili veliki nalivi, ki so naredili povodenj že po noči. Voda je oblatila še nepokošeno seno in hudo gospodarila na njivah, kamor je segala. Najbolj nesrečna sta pa postala posestnika Ježovnik, po domače Robotnik, in Drefelnik, po domače Golob, ki sta jima v noči od 2. na 3. junija zgoreli gospodarski poslopji. Ob pol 12. uri pred polnočjo je izbruhnil ogenj na Ježovnikovem gospodarskem poslopiju, kjer je bil po našem mnenju podtaknjen, od tam je potem prešel na sosedovo poslopje. Še sreča, da so vaščani ogenj opazili toliko pravočasno, da so mogli rešiti živino. Dobro je služila pri gašenju nova motorčka gasilcev iz iste vasi. Njej, na pomoč prihitelim gasilcem iz sosednjih krajev in okolnosti, da je bilo mirno vreme, se moramo zahvaliti, da ni zgorelo pol vasi, kar bi se v drugih okolištinah gotovo zgodilo.

Slaška gora pri Šmarju. Tukaj se je poročila priljubljena, vzorna družbenka Trezika Gajšek. Za spremljevalca skozi življenje si je vzela fanta iz Poljčan. Pred cerkvijo se je neveste spomnila z družbeno zastavo in s šopkom cvetlic Wusserjeva in jo v imenu družbe pozdravila.

Sv. Križ pri Rogaški Slatini. V zadnji številki je poročal »Slovenski gospodar« o bridki zgubi našega priljubljenega g. nadžupnika, dekana in kanonika Franca Korošca. Našega dobrega dušnega pastirja smo spremljali na zadnji poti dne 4. junija. Pogreba se je udeležilo 42 duhovnih tovarišev. Poslovil se je od blagopokojnega v cerkvi g. stolni dekan dr. Fr. Cukala. Pogreb je vodil g. stolni prošt M. Vraber. Na pogreb so prihiteli ljudske množice iz cele rogaške dekanije, domača šolska mladina z učiteljstvom ter Marijina družba. Cerkveno petje je vodil g. stolni kapelnik J. Gašparič, ki je svojčas kaplanoval pri Sv. Križu. Zbor domačih pevcev je zapel dve ganljivi žalostinki. Ob odprtem grobu se je poslovil od rajnega g. stolni prošt. Pohvalno še moramo omeniti gasilce, ki so tvorili pri pogrebu posebno spremstvo, oskrbovali so stražo ob mrtvaškem odru in so skrbeli za red pri sprevedu od župne cerkve na pokopališče pri Sv. Trojici. G. dekana smo položili k počitku ob predniku rajnega, g. nadžupnika Fröhlihu. Nezabni g. dekan, počivaj mirno v Gospodu, v naših molitvah se te bomo spominjali in se skušali oddolžiti za neštete dobre, katere si nam delil v cerkvi in izven nje!

Marijino življenje:

Kartuzijanski brat Filip je spesnil Marijino življenje v čudovitih verzih. Na slovenski jezik je to delo prestavil č. g. Matija Zemljč, župnik pri Sv. Tomažu pri Ormožu. Kakih 60 knjig je še na razpolago. Oddajamo jih po 6 Din. Narodila sprejema

Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Sv. Peter pod Sv. gorami. Pretečeni torek so na dvorišču g. Vinka Balona ujeli italijanskega goloba pismonoša. Na nogi je imel obroček iz aluminija z značko »Italia«, s fašističnim znakom in številkami pripadajoče edinice. Na obročku iz gume pa je nosil šifrirano sporočilo. Goloba so oddali potom žandarmerije vojaški komandi. — V sredo dne 6. t. m., ob 11. uri predpoldne, pa je tukaj pristal privatni aeroplan, dvokrilnik, last Drago Markoviča iz Zemuna. Prispel je iz Brna preko Dunaja in mislil pristati v Zagrebu. Izgubil pa je orientacijo. Vsled obilice deževja je bila Sotla močno razlita, kar je potnika (bila sta dva) zavedlo v zmoto, da je to Sava in kje v bližini Zagreb. Pristala sta na travniku Jožeta Mošet in Franca Rogina. Letalo je nosilo značko YU PAV. Potnika sta dala pokositi vso travo okoli 3 metre na široko in v dolžini okoli 100 metrov ter poskušala startati. Letalo je zdrčalo po pokosenem travniku in par korakov prej, predno je zmanjkalo pokosene poti, se je letalo bliskovito obrnilo, tako da je bil trebuh letala zgoraj in letalca spodaj. Letalcema se ni zgodilo ničesar. Pač pa je bil zlomljen propeler in poškodovan rep na letalu. Letalo so zložili skupaj in na tovrnem avtomobilu prepeljali v Zagreb.

Št. Vid na Planini. Dne 7. junija t. l. nas je zapustil č. g. kaplan Varga, ki je premeščen k Sv. Juriju v Prekmurje. Slovo od blagega gospoda je bilo prisrčno in težko, saj si je pridobil v tej kratki dobi tuk. bivanja srca vseh. Posebno so ga vzljubili njegovi učenci, ki so ob odhodu glasno jokali. Bil je splošno priljubljen, kakor malokdo. Ni čudno, saj je tudi dajal ljubezni polno mero in vodil ljudi h križu s tako vnemo, kakor le more božji delavec. Zato želimo prav iz srca, da pride še k nam in nadaljuje tako lepo započeto delo v planinskem Gospodovem vinogradu. Saj je vzljubil te naše planine in je bilo slovo od kraja in od dragih župljanov res težko. Naj mu plača Bog vso njegovo ljubezen, mi pa smo tudi vnaprej njegovi učenci, saj je tako lepo učil povsod, da bodo njegovi nauki spremljali nas vse skozi celo življenje. Hvala delavcu Gospodovem!

Sv. Rupert nad Laškim. G. urednik, lepo povestico s čednim začetkom, imenitnim potekom in nepričakovanim koncem bi Vam rad povedal; pa prosim, ne mislite, da je svetorupertska rana, ali da se je zgodilo v tistih časih... Ne, pristno domača zel je, in zgodila se je pred kratkim, tudi resnična je več ko na pol! Torej pa poslušajte, kako je bilo! Mogoče Vam je znano, da obstoji tudi v našem slavnem Sv. Rupertu — kakor marsikje po naši slovenski zemlji — podružnica bratovščine Jeruzalemskega osla: njen prvi načelnik in predstojnik je znan dolgouheec iz Jeruzalema na Cvetno nedeljo, odbor in udje bratovščine pa so fanteki in fantje in tudi možje, ki so dolgouheca stražili in varovali pred sitnimi

Za zaročence:

Katekizem o zakonu je knjižica, ki pouči zaročence o vsem potrebnem. Škodila pa ne bo tudi zakoncem, ako jo preberejo, ker so marsikje že pozabili, kaj je sveti zakon. Knjižica stane le 4 Din in se dobi v

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

muhami in vbad. Ta slavna bratovščina se je kmalu razširila obenem s krščanstvom po vsej ubogi, grešni zemlji, in podružnico jeruzalemskega osla najdeš tudi pri nas. Vsako nedeljo in praznik, po zimi in po leti, lahko vidiš in gledaš junake te bratovščine, kako zvesto in vztrajno opravljajo svojo službo ravno med cerkvenim opravilom v kakem zatišju zunaj cerkve; sitne muhe preganjajo z dišečimi cigaretami in s pripovedkami o nočnih potih in dogodkih črne teme ščegetajo ušesa svojega vzornega načelnika. Notri v cerkvi je župnik ravno govoril o tistih evangeljskih povabljenih na imenitno večerjo, kako so se vsi lepo izgovarjali, da niso prišli. Ko gospod zve, da je zunaj cerkve zbrana cela podružnica bratovščine jeruzalemskega osla, pa pohiti po pridigi ven, da bi prišlece lepo sprejel. V primernih besedah pozdravi gospod župnik varuhe dolgouhca ter jim izrazi globoko priznanje za njihovo junaško vztrajnost pri tako odlični službi, bodreč jih k stanovitnosti do konca. — Veste, gospod urednik, preveč mastna juha tudi ne tekne, in tako se je zgodila čudovita reč: varuhe jeruzalemskega dolgouhca je dolgo in široko občudovanje in javno priznanje tako zmedlo, da so za trenutek zgubili vso razsodnost; da bi si delovanje zmedenih možganov spet uredili, jo pobrišejo slavni junaki v diru v bližnjo gostilno, češ, litrček ljutomercana bo že storil svojo moč. Pa smola, gostilničar, dober in moder mož, ki je iz okna svoje hiše gledal ves prizor pri cerkvi, izrazi prišlim junakom svojo žalost, da jim ne more postreči, ker se ne čuti vrednega, da bi sprejel v svojo hišo tako odlične goste. Varuhi dolgouhca jeruzalemskega pokrovitelja pa so se nato umaknili v zatišje ščetinarskega bivališča, da bi tam nemoten lahko nadaljevali svojo vzvišeno nedeljsko službo.

Iz zagrebške torbe. Kar zagrnilo so se v nedeljo dne 3. junija zagrebške ulice, koder je korakala 1200glava množica slovenskih romarjev iz Ptujkega polja, iz Slovenskih goric, Prekmurja in kdo bi še vse naštel. Saj jih je bilo dva vlaka, ki so se šli poklonit Mariji v Bistrici, od tu pa v Zagreb, kamor so dospeli ob desetih. Popoldne se je narod razšel, da si ogleda po lastni želji zagrebške zanimivosti. V muzeje, gledat zverine v Maksimir, po cerkvah, trgih in parkih, na Mirogoj, kjer so postali tudi na Radičevem grobu in zmolili očenaš za pokoj njegovi duši. Pa svoje znanke so si obiskali. In »Lotmeržanje«, kako ne bi našli g. Seršena, rojaka, ki v Radičevi ulici toči najboljšega ljutomercana! Vsak je našel svoje. In dekleta so imela nekatera res lep dan. Mamica je prišla na obisk! In je bila vesela mamica, srečna hčerka, da sta se srečno našli daleč od doma, kjer hčerki tujina kruhek rodi. Tam po parketih, na preprogah, po divanih. To je strmela mamica, kako je njeni hčerki lepo... Z dvema vlakoma so se romarji odpeljali zvečer nazaj domov. Njihovi spremljevalci so bili: župnika iz Hajdine in od Sv. Miklavža ter g. Munda

iz Ljutomera. V Bistrici so imeli pravi mision. Morda še več, zakaj celo noč so spovedovali romarje. Pa so se junaško držali tudi v Zagrebu, da so si ljudje kar največ ogledali. Videli so marsikaj, a tistega, kar je nam Slovincem v Zagrebu najlepše, si pa le niso ogledali: Sv. Roka!

Razkrinkani fakir.

Indijec Ulmai se je že dolgo ukvarjal s fakirstvom (čarovnijami). Med pobožnimi molitvami v hribih se je povspel do fakirja.

Nek glas ga je zvalil iz samote v veliko mesto.

Posedal je moč »slepila z motvozom«, pod njegovo roko je zraslo trenutno palmovo seme v drevo, kačji pik mu sploh ni škodil.

Če so se dolgočasili Angleži pred velikim hotelom, ali so pripeljale ladje potnike na vzhod in so si hoteli ogledati tujci mesto, so jih privedli kuliji (nosači) k Ulmaju.

Seme palme.

Med tem, ko je njegov pomagač razbijal po bobnu, je stopil on, fakir, pokrit s turbanom, pred šotor. Iz njegovih prs se je izvil visoko potegnjeni: »Hie — ie!«, dokler ni prešel klic v žvižg, ki je preplašil angleške gospe in kače. Ponosno se je ozrl fakir naokrog, če je zbranih dovolj radovednežev.

Nato je vzel palmovo seme, ki je romalo iz roke v roko gledalcev in je še pokazal na z zemljo napolnjeni lonec. Pred začudenimi očmi ter odprtimi usti gledalcev je zrasla iz neznatnega in v lonec položenega semena palma... Iz fakirjevih rokavov so prilezle najbolj strupene kače, ne da bi ga bila katera pičila. Iz ust čarovnika se je oglasil pretresljivi: »Hie — ie!« in odstranil se je počasi, prepustivši pomočniku, da je zbral darovane srebrnike. Še le po njegovem odhodu so se zavedli nad vse začudenim gledalcem toliko, da so se začeli med šepetanjem razhajati.

»Slepilo z motvozom«

so zahtevali gledalci zopet in zopet. A vodniki ter kuliji so razlagali, da se mora veliki Ulmai za to čudo posebno truditi in da ga ne more pričarati vsakemu. Fakir se je pustil tako dolgo prositi, dokler mu niso ponudili tujci bogate nagrade.

Potem je stopil Ulmai častitljivo v krog zbranih radovednežev, povezan krog ledenj s svilenim motvozom. Nastala je grobna tišina. Fakir je čakal, da ni bilo čuti niti dihanja. Stopil je k njemu majhni, malodane nagi pomagaček. Z dolgimi prsti je razvezal pentljo na fakirjevem motvozu, katerega je čarovnik vrgel v zrak z rezkim: »Hie — ie!« In glej: Vrv se je postavila navpično med zemljo ter nebom in zgedala liki v zemljo zapičena bambusova palica ter pritrjena na nekaj nevidnega v zraku. Mali Malajček je položil nogo na fakirjevo koleno in je plezal po vrvi čisto do vrha, kjer se je odpočil v zanki.

Angleži so kar strmeli kvišku, dokler ni odjeknil fakirjev »Hie — ie!« in je mladeč splezal po vrvi nazaj na tla. Ko

je skočil Malajec na zemljo, se je zvil motvoz in postal vrv. To je bilo fakirjevo največje slepilo, katerega so hodili tujci gledat iz najbolj oddaljenih krajev.

Na stotine gledalcev je tolikokrat pri sostvovalo opisanemu »čudežu«, gledali so ga z nevernimi očmi, a vendar ga niso doumeli.

Neki učenjak je fotografiral čudo in je stopil drugi dan pred radovedneže z razvito ploščo. Videli so na njej fakirja, a motvoz je ležal lepo zviti poleg njega na tleh in se ni dvigal proti nebu. Po tem razkrinkanju je fakir prepovedal fotografiranje slepila.

Fakir in ženske.

Fakir Ulmai je postajal od dneva do dneva bogatejši in je že posedal svojo lastno hišo in veliko denarno premoženje v banki. Podpisoval je svoje ime v spominske knjige ameriških in angleških bogatašinj, ako so zaprosile za to uslugo. S svojimi bodečimi očmi ženske sploh niti pogledal ni. Preziral je žensko bitje. Zanikal je odločno, da bi bivala v ženi duša. Sploh je gledal na ženske, kakor bi ne bile iz mesa ter krvi in kakor bi za njega sploh ne obstojale.

Ni se pogovarjal z ženskami v svoji mladosti... Ne, ko ga je peljal stari romar na goro. Ne, ko je prebil cela leta v samotni molitvi.

Nikdar ne bo pogledal ženske. Žena mu je bila slabost... In Ulmai je bil — moč.

Leta so prišla ter minula, tujci so prihajali ter odhajali.

Usodno srečanje z očmi.

Zopet je pel boben pred fakirjevim šotorom... Tujci so brzeli izpred hotela pred šotor. Velika ladja s svetovnimi potniki je počivala ob sidru v lučki. Izza zavese je stopil pred gledalce veliki Ulmai, držeč v roki palmovo seme, a se je skril ter se ni prikazal, da se postavi z motvoznim slepilom. Njegove žareče oči so bliskale po gledalcih v krogu. Vsakemu je naklonil en pogled, ki se je zasadil z bliskavico v plave, rujave ter sive oči radovednih gledalcev...

Naenkrat je pa omahnil fakir. Srečal je oči, na katerih se je odbil njegov vse navzoče uspavajoči pogled. Zopet je poiskal te nepremagljive oči...

Bile so velike ter baržunasto rujave. Zrle so milo, kakor bi gledala srna, bile so čiste in so jih nekoliko prikrivali temni obrvi.

Fakirju se je dozdevalo, da gleda skozi te oči, ki so se upirale njegovi moči, čeravno so zrle vanj z otroško radovednostjo.

Čarodej je zravnal svojo visoko postavbo. Pogledal je od zgoraj navzdol zapovedujoče... Čutil je, kako so sledili vsi njegovemu pogledu, le deklica v črni obleki, ki je stala poleg starega Angleža, ni klonila pred njegovimi bliski iz oči.

Še enkrat je ošinil Ulmai z očmi navzoče, nato je kriknil svoj »Hie — ie!« in je pognal vrv v zrak. Oči vseh so videle, kako je zletel motvoz kvišku in je takoj zopet padel na tla... Gledalci niso obtičali s pogledi tam gori